

Bencsik András:

A közigazgatási bíráskodás helyzete és jövője az új Alaptörvény tükrében

(Rezümé)

Egyetemi tanársegéd, PTE-ÁJK Doktori Iskola

Konzulens: Dr. Kiss László egyetemi tanár, alkotmánybíró

A jogállamiság egyik alapvető összetevője – egyebek mellett – a (bírói és közigazgatási) jogalkalmazás törvények alá rendelése, valamint olyan garanciarendszer kiépítése, amely biztosítani képes eme princípiumot. A közigazgatás működés feletti törvényességi kontroll egyik – de közel sem kizárólagos – hatékony garanciája a bíróságok általi törvényességi felülvizsgálat intézményesítése. Szerző röviden érinti a közigazgatási bíráskodás hazai történetének főbb állomásait, így foglalkozik az 1896-ban felállított Magyar Királyi Közigazgatási Bírósággal, vizsgálja annak 1949-ben történt megszüntetését, majd az ezt követő időszak államigazgatási határozatok feletti „viszonylagos” felülvizsgálatát, külön említi továbbá az Et. és az Áe. szabályozását. Ezt követően utal az 1989-ben bekövetkezett alkotmánymódosításra, majd az Alkotmánybíróság 32/1990. számú határozatára, amely az 1991. évi XXVI. törvény megalkotását „ihlette”.

A hatályos – részben, a Ket., részben a Pp. által regulált – szabályozás ismertetését követően Bencsik András rátér az elfogadott új Alaptörvénynek a közigazgatási bíróságokat érintő rendelkezéseinek ismertetésére, majd törekszik sorra venni a viszonylag szűkszavú reguláció miatt felvetődő kérdéseket, így érinti

- ✓ a leendő közigazgatási bíróságok és az Alkotmánybíróság közötti hatáskörmegosztást,
- ✓ a közigazgatási bíróságok szervezetével, közelebbről különbírói jellegével kapcsolatos előnyöket és a hátrányokat (tekintettel a rendes bírósági rendszerbe integrált bíráskodás értékelésére),
- ✓ hatáskörök (normakontroll, önkormányzati rendeletek, közjogi bíráskodás, közigazgatási szerződése, stb.)
- ✓ a külön rendtartás (Pp. + Ket. vs. közigazgatási bírósági rendtartás),
- ✓ közjogi bíráskodás vs. közigazgatási bíróságok.

Szerző tanulmánya végén – a kikristályosodni látszó részletek felvillantását követően – a nemzetközi modellek (közelebbről a német modell) egyes adaptálható vonásai alapján

kísérletet tesz a körvonalazódó rendszer értékelésére, valamint egyes korszerűsítést és „finomhangolást” célzó javaslatok megfogalmazására.